

Overhandiging zorgen aan gemeente

Gemeente: Heerenveen

Naam vrijwilliger: Gerda den Os

In gemeente Heerenveen maken mensen zich zorgen over:

Luchtkwaliteit in het algemeen	Drukverkeer (ring, binnenstad, stadswegen)	Houtkachels	Intensieve veehouderij	Verkeer in de buurt van gevoelige bestemmingen (zoals scholen, sportvelden)	Anders (open antwoorden)	Totaal
80	56	84	18	33	9	280

Uitreiking van de zorgen van bewoners aan de onderhandelaars voor de nieuw te vormen coalitie in de gemeente

Bij het opstellen van het coalitieakkoord is het belangrijk dat er aandacht is voor de luchtkwaliteit.

Daarom willen we aandacht vragen bij de onderhandelaars voor:

- De uitkomsten van de landelijke campagne, en de zorgen die bewoners van de gemeente hebben uitgesproken over de luchtkwaliteit in hun gemeente.
- De noodzaak om het onderwerp luchtkwaliteit te bespreken in de onderhandelingen,
- Maatregelen die de komende vier jaar genomen kunnen worden om de luchtkwaliteit te bevorderen.

Bronnen

De grootste bronnen zijn verkeer, industrie en intensieve veeteelt. Houtkachels en open haarden zorgen lokaal voor veel vervuiling (tot wel 40 procent van de lokale vervuiling). Overige bronnen zijn: luchtvaart, scheepvaart en bouwwerkzaamheden. Welke bron de meeste vervuiling geeft, is per stof en locatie verschillend. Luchtvervuiling is vaak een optelsom van diverse bronnen.

Houtrook

Mensen kunnen ziek worden van houtrook. Veel mensen zijn zich er niet bewust van dat rook van houtvuur fijnstof bevat en daarmee een serieuze vervuiling van de lucht is. Twee uur bij de open haard zorgt voor net zoveel fijnstof als een rit met de auto van Amsterdam naar Milaan. Daarnaast bevat houtrook ook andere giftige en kankerverwekkende stoffen zoals PAK's.

Houtrook is schadelijk voor iedereen, maar mensen met een longziekte, ouderen en kinderen krijgen eerder gezondheidsklachten. Benauwdheid en veel hoesten met als gevolg meer medicijnen, opname in het ziekenhuis met een longaanval en verslechtering van de longfunctie.

Het Longfonds wil gezondheidsschade door houtrook voorkómen. Mensen kunnen ziek worden van houtrook. Daarom adviseert het Longfonds mensen om niet op hout te stoken. Om de bewustwording te vergroten pleit het Longfonds voor een stookalarm, in België is dat er al. Mensen krijgen het advies om op een windstille en mistige dag en op dagen met meer luchtvervuiling rekening met elkaar te houden en niet te stoken. Daarmee vergroten we bewustwording en zo kunnen mensen hun stookgedrag aanpassen. Zie ook <https://www.longfonds.nl/nieuws/longfonds-pleit-voor-stookalarm>

Persbericht Longfonds

Houtkachels en verkeer grootste zorgen luchtkwaliteit in Heerenveen

Longfonds overhandigt zorgen van burgers over lokale luchtkwaliteit aan gemeenten

29 mei 2018 – Nederlanders maken zich het meest druk over de invloed van verkeer op de luchtkwaliteit in hun gemeente. Ook houtrook en intensieve veehouderij werden genoemd. Dat blijkt uit de reacties van bezorgde burgers over de luchtkwaliteit in hun gemeente die het Longfonds de afgelopen weken heeft verzameld. Alle zorgen worden overhandigd aan de gemeenten. “Namens al deze burgers willen we de nieuwe coalities oproepen de komende vier jaar ook echt iets te doen met deze zorgen.”, zegt Longfonds directeur Michael Rutgers. “Gemeenten kunnen ook echt een rol spelen bij het gezonder maken van de luchtkwaliteit. Wij willen dat niemand meer ziek wordt van de lucht die hij inademt.”

Het Longfonds heeft de afgelopen weken campagne gevoerd om mensen bewust te maken van de lucht die zij inademen. Op de site van het Longfonds (www.longfonds.nl/gezondelucht) kunnen mensen de luchtkwaliteit in hun straat checken en hun lokale zorgen uiten. Zo’n 85.000 mensen hebben hun grootste zorgen doorgegeven. Het meest genoemd werden verkeer (ruim 20.000 keer) en houtkachels (ruim 16.000 keer). Daarnaast maken 25.000 mensen zich druk over de luchtkwaliteit in het algemeen. De meeste zorgen werden geuit in de vier grote steden; Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht.

Gemeente Heerenveen

Ook in de gemeente Heerenveen overhandigen vrijwilligers van het Longfonds hun zorgen aan de nieuwe coalitie. De inwoners van Heerenveen geven aan zich vooral zorgen te maken over de slechte luchtkwaliteit als gevolg van houtkachels en verkeer. Zij roepen de gemeente op maatregelen te nemen om de luchtkwaliteit in hun gemeente te verbeteren.

Lokale maatregelen

Gemeenten kunnen een belangrijke rol spelen bij het verbeteren van de luchtkwaliteit door maatregelen te nemen rond locaties met veel luchtvervuiling, zoals drukke wegen. Het stimuleren van autoluwe binnensteden en het invoeren van snelheidsbeperkingen helpt om de uitstoot van schadelijke stoffen te beperken. Gemeenten kunnen daarnaast inzetten op zero-emissie mobiliteit, zoals het plaatsen van meer elektrische laadpalen en het gebruik van elektrische bussen. Ook houtrook levert een grote bijdrage aan de vieze lucht. Door een lokaal stookverbod af te geven bij mist en windstil weer kan de overlast flink beperkt worden. Het Longfonds wil dat gemeenten ook een actieve rol spelen in het geven van voorlichting over de gezondheidsrisico’s van houtrook. Daarnaast kunnen gemeenten denken aan maatregelen om de uitstoot door intensieve veehouderij, industrie en scheepvaart te beperken.

Gevoelige groepen

De lucht die we inademen in Nederland is op de meeste plekken ongezond. Je kunt er letterlijk doodziek van worden. Elk jaar overlijden er ruim 12.000 mensen vroegtijdig door ongezonde lucht. En elke dag belanden er meer dan 40 mensen met spoed in het ziekenhuis door luchtvervuiling. Mensen met een longziekten, ouderen en kinderen hebben als eerste last van vieze lucht. Daarom roept het

Longfonds gemeenten op om juist deze groepen te beschermen. Michael Rutgers:
“Plan bijvoorbeeld geen voorzieningen voor kinderen, zoals scholen of
sportverenigingen, naast snelwegen of drukke
verkeerswegen.” Niet alleen mensen met een longziekte worden ziek van ongezonde
lucht, ook voor gezonde mensen is dit op de lange termijn schadelijk.

Op 7 juni 2018 om 19.30 uur worden de uitkomsten van de campagne van het Longfonds door een vrijwilliger overhandigd aan dhr. Jentsje Abma, voorzitter van de Raadscommissie SAZA. Dit zal plaats vinden op het gemeentehuis van Heerenveen.

Noot voor de redactie: Voor meer nieuws: www.longfonds.nl/gezondelucht.

Strijd mee
voor gezonde lucht
en gezonde longen

Longfonds

Postbus 627
3800 AP Amersfoort
t (033) 434 12 12
info@longfonds.nl
www.longfonds.nl

ING 55055
K.v.K. Gooi en Eemland nr.
40506839

Fractievoorzitters van de gemeenteraad van Heerenveen

Betreft: zorgen in uw gemeente over luchtkwaliteit

Heerenveen, april 2018

Geachte fractievoorzitter

Het Longfonds feliciteert u en uw fractie van harte met uw benoeming voor de gemeenteraad.

Gemeenten worden steeds belangrijker voor (de gezondheid van) hun inwoners. Door het verbeteren van de luchtkwaliteit kan de gezondheid van de inwoners van uw gemeente verbeterd worden. Want ook al voldoet Nederland (bijna overal) aan de Europese normen voor luchtkwaliteit, de lucht is verre van gezond. Mensen worden nog steeds ziek door vieze lucht of overlijden eraan.

Enkele feiten:

- Naar schatting zijn er tot 12.000 vroegtijdige sterfgevallen per jaar in Nederland door de huidige luchtkwaliteit.
- Kinderen, ouderen en mensen met longziekten zijn extra gevoelig voor de effecten van blootstelling aan vieze lucht (fijnstof, stikstofdioxide en ozon).
- De luchtkwaliteit veroorzaakt het ontstaan en verergeren van longziekten zoals astma, COPD en longkanker.
- Nederland heeft ongeveer 1,2 miljoen longpatiënten waarvan ruim twee derde aangeeft ziek te worden van luchtvervuiling.
- In veel gemeenten leidt het stoken van hout door particulieren tot problemen. Houtrook verergert de gezondheidsklachten van longpatiënten. De rook van houtkachels, open haarden, barbecues en vuurkorven is echter voor niemand gezond.
- In het regeerakkoord is opgenomen dat er een nationaal actieplan luchtkwaliteit komt dat zich richt op een permanente verbetering van de luchtkwaliteit. In dit actieplan gaan rijksoverheid, provincies en gemeenten samenwerken om de luchtkwaliteit in de komende jaren verder te verbeteren.

Het Longfonds heeft in de afgelopen weken campagne gevoerd om mensen bewust te maken van de lucht die zij inademen. Op de site van het Longfonds (www.longfonds.nl/gezondelucht) konden mensen de luchtkwaliteit in hun straat checken en hun lokale zorgen uiten. Zo'n 365.000 mensen hebben deze check gedaan. Ruim 40.000 mensen hebben hun grootste zorgen over de luchtkwaliteit in hun gemeente doorgegeven. De inwoners van Heerenveen geven aan zich vooral zorgen te maken over de slechte luchtkwaliteit als gevolg van verkeer en houtkachels. Zij roepen u op om maatregelen te nemen.

Uw gemeente kan een bijdrage leveren aan een betere luchtkwaliteit door te streven naar de gezondheidskundige advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie.

Dit kan uw gemeente doen:

- Neem maatregelen om de overlast van houtstook terug te dringen:
 - o Een eerste stap in de goede richting is een stookverbod bij mist en windstil weer. Vlaanderen geeft het goede voorbeeld met een lokaal stookadvies <https://www.vmm.be/lucht/luchtkwaliteit/stookadvies/wanneer-geven-we-stookadvies>.
 - o Ontmoedig het stoken van hout in uw gemeente. Veel mensen zien een houtvuur als gezellig en zijn zich niet bewust van de schadelijkheid voor de gezondheid van henzelf en hun omgeving. Geef daarom voorlichting over de gezondheidsrisico's van houtstook en roep mensen op om niet op hout te stoken. Start bijvoorbeeld een lokale voorlichtingscampagne of geef informatie bij het gemeentenieuws in lokale media.
 - o Neem mensen die aangeven ziek te worden van de houtrook van hun burens serieus. Onderzoek de klacht, handhaaf waar nodig en stel bemiddeling tussen gehinderde en stoker beschikbaar.
- Neem extra maatregelen rond locaties met relatief veel luchtverontreiniging, bijvoorbeeld rond drukke wegen:
 - o Voer autoluwe / autovrije binnensteden en snelheidsbeperkingen in.
 - o Weer vervuilende (diesel)auto's, bestelbussen en scooters uit de stad door het instellen en/of uitbreiden van een milieuzone.
 - o Neem stimuleringsmaatregelen ter bevordering van zero-emissie mobiliteit.
 - o Stimuleer lopen en het gebruik van de fiets
 - o Maak zero-emissie OV en stadsdistributie mede mogelijk.
- Mensen met een longziekten, ouderen en kinderen hebben als eerste last van vieze lucht. Bescherm de groepen die extra gevoelig zijn voor de effecten van vieze lucht door geen voorzieningen voor kinderen en ouderen in de buurt van een hot spot te plaatsen, bijvoorbeeld
 - o Bouw geen scholen of kinderdagverblijven naast snelwegen of drukke verkeerswegen.
 - o Het werkt ook andersom: ook bij de aanleg van wegen zou hiermee rekening moeten worden gehouden.
- Denk ook aan het terugdringen van uitstoot door andere bronnen zoals intensieve veeteelt, industrie, mobiele werktuigen en (binnen)scheepvaart.

Wij hopen dat u zich in de komende coalitieperiode gaat inzetten voor gezonde lucht, om daarmee de gezondheid van de inwoners van Heerenveen te verbeteren!

Met vriendelijke groet,

M.R. Rutgers MSc
Directeur Longfonds

Bijlage 1: Websites voor meer informatie

Longfonds:

1. Ziek door houtrook <https://www.longfonds.nl/nieuws/longfonds-pleit-voor-stookalarm>
2. Tips: wat kan ik doen? <https://www.longfonds.nl/buitenlucht-en-je-longen/wat-kan-ik-doen>
3. Ziek door ongezonde lucht <https://www.longfonds.nl/buitenlucht-en-je-longen/wat-adem-ik-in>
4. Wat adem ik in? <https://www.longfonds.nl/buitenlucht-en-je-longen/wat-is-luchtvervuiling>

Overheid

5. <https://www.luchtmeetnet.nl/>
6. <https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/fysieke-omgeving/cijfers-context/luchtverontreiniging>
7. <http://www.rivm.nl/media/milieu-en-leefomgeving/hoeschoonisonzelucht/>
8. <http://www.atlasleefomgeving.nl/home>
9. <http://www.pbl.nl/onderwerpen/luchtverontreiniging>
10. [http://www.rivm.nl/Onderwerpen/K/Klimaatverandering/Klimaat en luchtverontreiniging](http://www.rivm.nl/Onderwerpen/K/Klimaatverandering/Klimaat_en_luchtverontreiniging)
11. <https://www.knmi.nl/kennis-en-datacentrum/achtergrond/luchtkwaliteitverwachtingen-voor-nederland>
12. [http://www.rivm.nl/Onderwerpen/V/Veehouderij en gezondheid/Onderzoek veehouderij en gezondheid omwonenden VGO](http://www.rivm.nl/Onderwerpen/V/Veehouderij_en_gezondheid/Onderzoek_veehouderij_en_gezondheid_omwonenden_VGO)
13. www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/luchtkwaliteit

GGD in de regio o.a.

- <http://www.ggd.amsterdam.nl/gezond-wonen/milieu-buitenshuis/luchtkwaliteit/>
- <http://www.ggdbzo.nl/informatie/milieu/Paginas/Luchtvervuiling.aspx>
- <https://www.ggdru.nl/mijn-gezondheid/milieu-en-gezondheid/lucht.html>

Andere organisaties o.a.

- <https://milieudefensie.nl/luchtkwaliteit/hoe-vervuild-is-de-lucht-in-mijn-sstraat?gclid=CO2Vp-uXmdECFUqeGwodACkFPg>
- <https://www.milieucentraal.nl/in-en-om-het-huis/gezonde-leefomgeving/luchtvervuiling/>
- <https://www.longfonds.nl/onderzoeksnieuws/meer-klachten-copd-bij-veehouderij>

strengere maatregelen voorkomt gezondheidsschade

Kies voor je longen, stook geen hout

Nederland telt een miljoen mensen met een longziekte. Houtrook verergert vaak hun gezondheidsklachten. De rook van houtkachels, open haarden, barbecues en vuurkorven is echter voor niemand gezond. Lokaal kunnen de risico's hoog oplopen. Het Longfonds adviseert mensen om geen hout te stoken en pleit voor strengere maatregelen om gezondheidsschade te voorkomen.

Luchtvervuiling kan mensen ziek maken. Een van de veroorzakers van luchtvervuiling zijn de stoffen die vrijkomen bij het stoken van hout. In de directe omgeving draagt houtrook bij aan gezondheidsklachten door fijnstof. Ook kankerverwekkende (PAK's)-en giftige stoffen als VOS en koolmonoxide komen vrij bij de verbranding van hout.

Iedereen loopt een gezondheidsrisico

Nederland telde in 2011 bijna een miljoen kachels en open haarden¹ en dit aantal neemt toe vanwege het duurzame en goedkope imago van houtstook. Het CBS berekende dat in Nederland 10 procent van de bevolking hinder ondervindt door houtrook². Sommige gemeenten noteren inmiddels hogere overlastcijfers, zoals Amersfoort waar 28 procent van de mensen regelmatig last heeft van houtrook. Het

RIVM³ neemt aan dat fijnstof uit houtrook en verkeer even schadelijk is voor de gezondheid.

Mensen met een longziekte zijn gevoeliger voor houtrook dan mensen met gezonde longen. Ook ouderen, mensen met een hart- en vaatziekte en gezonde kinderen krijgen eerder gezondheidsklachten door houtrook. Deze 'gevoelige groepen' kunnen benauwd worden, moeten veel hoesten of hun longfunctie wordt slechter. Bij hoge blootstellingen kunnen de klachten lang aanhouden, ook als het vuur al uit is. Dit belemmert mensen in hun dagelijkse leven. De gevolgen zijn voor deze mensen snel merkbaar, maar blijven niet tot hen beperkt. Iedereen loopt een gezondheidsrisico, ook de stoker zelf.

Wat kunt u doen

Als u ziek wordt van houtrook in uw omgeving, dan kunt u gebruik maken van het 'stappenplan voor de gehinderde' dat te vinden is in de toolkit 'Houtstook door particulieren, hoe voorkom je overlast'.

Dit stappenplan is opgesteld door onafhankelijke milieuexperts. Een van de eerste stappen is het gesprek aangaan met uw bureu. U kunt daarbij ook dit standpunt van het Longfonds meenemen.

Als u overweegt te verhuizen, raden wij u aan om de nieuwe woonomgeving vooraf goed te verkennen.

Zie ook:

- Stichting Houtrookvrij; zij registreren klachten van gehinderden en kunnen u adviseren.
- de GGD in uw regio kan uw klacht registreren en eventueel adviseren.

Niemand meer zieke longen door houtrook

Longpatiënten die in de buurt wonen van bijvoorbeeld een houtkachel, kunnen zich niet beschermen tegen houtrook. Het is onmogelijk om de eigen woning zo af te sluiten dat de rook niet meer binnendringt. Bovendien is het juist nodig om steeds te ventileren om de luchtkwaliteit binnenshuis gezond te houden.

Het Longfonds wil dat niemand meer zieke longen krijgt door het inademen van lucht. Het Longfonds wil de gezondheidsschade van houtrook voorkómen, met name bij gevoelige groepen zoals mensen met een longziekte, kinderen en ouderen.

Vanwege de risico's voor de gezondheid van mensen en met name gevoelige groepen pleit het Longfonds ervoor om niet op hout te stoken. Kies voor je eigen gezondheid en die van je buurtgenoten voor (sfeer)verwarming zonder uitstoot van schadelijke stoffen.

Een eerste stap in de goede richting is een stookverbod bij mist en windstil weer. Hier pleit het Longfonds voor bij de Nederlandse overheid, samen met andere partijen.

Een eerste stap is een stookverbod bij mist en windstil weer.

Platform Houtrook en Gezondheid

Het Longfonds neemt actief deel aan het Platform Houtrook en Gezondheid, platformhoutrook.nl. In dit Platform wordt momenteel gewerkt aan oplossingen om overlast of gezondheidsschade door houtrook te voorkomen dan wel te verminderen. Het Longfonds neemt deel aan dit Platform vanuit de noodzaak om gezondheidsschade door houtrook te voorkómen. Wij zullen ons hier binnen en buiten het Platform voor blijven inzetten.

¹ TNO-rapport 'Emissiemodel Houtkachels' van 16 februari 2011

² <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/natuur-milieu/publicaties/artikelen/archief/2009/2009-2714-wm.htm>

³ Gezondheidseffecten van houtrook, een literatuurstudie, RIVM, 2011

advieslijn denkt mee

Heeft u een vraag of wilt u advies? Neem gerust contact met ons op via: (0900) 227 25 96 (€ 0,50 per gesprek) (ma t/m vr van 9.00 tot 17.00 uur). Of mail naar advieslijn@longfonds.nl.

Volg ons op:

longfonds.nl